

**АНАЛІЗ
ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ
ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ
УКРАЇНИ У 2019 РОЦІ**

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України

вул. Лютеранська 28а, офіс 2

01024, м. Київ, Україна

тел. +38 044 290 47 37

info@feao.org.ua

www.feao.org.ua

www.facebook.com/feao.vru/

Експерти ОФЕА проаналізували доходи та видатки Пенсійного фонду України, а також порівняли заплановані та фактичні надходження ЄСВ за січень-квітень 2019 року. Додатково було досліджено залучення Пенсійним фондом України позик з Єдиного казначейського рахунку протягом січня-квітня 2019 року внаслідок дефіциту його бюджету.

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України створено в межах проекту, що імплементується консорціумом партнерів, адмініструється Вестмінстерською фундацією за демократію (WFD) та фінансується програмою «Підтримка реформи управління державними фінансами» Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) за дорученням Федерального Міністерства економічної співпраці та розвитку Німеччини (BMZ) та Міністерства Великої Британії з питань міжнародного розвитку (DfID).

Завдання Офісу полягає в посиленні ефективності та якості економічного й фінансового законодавства, яке розробляє й ухвалює Верховна Рада України, та підвищенні рівня використання наявної в Україні фінансової інформації для здійснення ефективного нагляду за діяльністю уряду.

Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук тексту необхідно отримати напряму від власників прав.

Підготував: Максим Усар.

За заг. редакцією Віктора Мазярчука.

Думки, висловлені в матеріалах авторів, необов'язково відображають точку зору ОФЕА, його працівників або представників наглядової ради.

Автори не є співробітниками, не консультують, не володіють акціями та не отримують фінансування від жодної компанії чи організації, яка мала б користь від цього матеріалу, а також жодним чином з ними не пов'язані.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Доходи Пенсійного фонду України в 2019 році.	5
1.1 Затвердження та внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України	5
1.2 Помісячний розпис доходів Пенсійного фонду України	6
1.3 Планові та фактичні надходження ЄСВ у 2019 році	8
2. Видатки Пенсійного фонду України в 2019 році	11
3. Дефіцит бюджету Пенсійного фонду України і залучення позик з Єдиного казначейського рахунку протягом січня-квітня 2019 року	13

ВСТУП

У дослідженні проаналізовано доходи та видатки Пенсійного фонду України (далі – ПФУ) протягом січня-квітня 2019 року. Додатково порівняно планові та фактичні показники надходження ЄСВ у січні-квітні 2019 року. Досліджено розподіл доходів та видатків ПФУ за джерелами.

Протягом 2018–2019 рр. експерти Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України аналізували проблеми, пов'язані із несвоєчасною виплатою пенсій та несвоєчасним поверненням позик ПФУ, отриманих з Єдиного казначейського рахунку¹. У цьому дослідженні проаналізовано помісячну динаміку отримання позик ПФУ з Єдиного казначейського рахунку у січні-квітні 2019 року.

¹ Деталі в аналітичних матеріалах ОФЕА:

Аналіз несвоєчасності виплати пенсій у липні 2018 року. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://feao.org.ua/products/untimely-pensions-07-18/>;

Аналіз надходжень, видатків та запозичень Пенсійного фонду України у січні-жовтні 2018 року. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://feao.org.ua/products/pf-01-10-2018/>;

Аналіз рівня запозичень та їх повернення Пенсійним фондом України протягом 2016–2018 рр. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/04/analiz-zapozychen-pf-16-18.pdf>.

1. ДОХОДИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В 2019 РОЦІ

1.1 Затвердження та внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України

Бюджет ПФУ на 2019 рік було затверджено Постановою Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) «Про затвердження бюджету Пенсійного фонду України на 2019 рік» від 16.01.2019 року №14².

Через місяць Постановою КМУ «Про внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України» від 20.02.2019 року №137³ до бюджету ПФУ були внесені зміни.

У розділі «Доходи»:

- додано позицію «кошти Державного бюджету України на виплату пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у готівковій формі». Сума – 10 553 142 тис. грн;
- внесено зміни до статті «Усього доходів»: сума змінилася з «398 178 107,8 тис. грн» на «408 731 249,8 тис. грн».

У розділі «Видатки»:

- у позиції «за рахунок власних доходів, усього» цифри «282 805 019,8 тис. грн» замінено на «282 832 093 тис. грн»;
- у позиції «фінансування адміністративних витрат, пов'язаних із виконанням функцій, покладених на органи Пенсійного фонду України» цифри «4 955 772,3 тис. грн» замінено на «4 982 845,5 тис. грн»;
- додано позицію «за рахунок коштів Державного бюджету України на виплату пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у готівковій формі». Сума – 10 553 142 тис. грн;
- внесено зміни до статті «Усього видатків»: сума змінилася з «397 734 117,5 тис. грн» на «408 314 332,7 тис. грн»;
- у позиції «Залишок власних коштів на кінець року» цифри «443 990,3 тис. грн» замінено на «416 917,1 тис. грн».

Таким чином, до бюджету ПФУ було додано нову позицію «на виплату пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у готівковій формі», пов'язану з процесом монетизації субсидій (позиція додана в розділі як доходів, так і видатків). Окрім того, збільшено статтю адміністративних витрат ПФУ на 27 млн грн та, відповідно, скорочено залишок власних коштів на кінець 2019 року на 27 млн грн.

² Постанова КМУ «Про затвердження бюджету Пенсійного фонду України на 2019 рік» від 16.01.2019 року №14. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://docs.google.com/viewer?url=https://www.pfu.gov.ua/content/uploads/2019/04/post-KMU-14-byudzheta-2019-.docx>.

³ Постанова КМУ «Про внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України на 2019 рік» від 20.02.2019 року №14. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-byudzheta-pensijnogo-fondu-ukrayini-na-2019-rik>.

1.2 Помісячний розпис доходів Пенсійного фонду України

Згідно з Постановою КМУ «Про внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України» від 20.02.2019 року №137⁴ у 2019 році в бюджеті ПФУ заплановано доходи розміром 408 731,2 млн грн.

Помісячний розпис запланованих доходів ПФУ показано в таблиці 1.

Таблиця 1

Планові показники доходів ПФУ на 2019 рік

Місяць	Доходи (план), млн грн
Січень*	29 502,1
Лютий	30 937,0
Березень	35 359,7
Квітень	36 861,0
Травень	35 167,8
Червень	35 329,9
Липень	33 206,3
Серпень	32 468,5
Вересень	33 226,0
Жовтень	34 070,0
Листопад	34 289,3
Грудень	38 313,6
Усього доходів за 2019 рік	408 731,2

*Доходи з урахуванням залишку власних коштів на початок року.

Відзначимо, що фактичні доходи ПФУ за січень-квітень 2019 року перевищили заплановані. Більш детально порівняння фактичних та запланованих доходів ПФУ показано на рис. 1.

⁴ Постанова КМУ «Про внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України на 2019 рік» від 20.02.2019 року №14. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-byudzhetu-pensijnogo-fondu-ukrayini-na-2019-rik>.

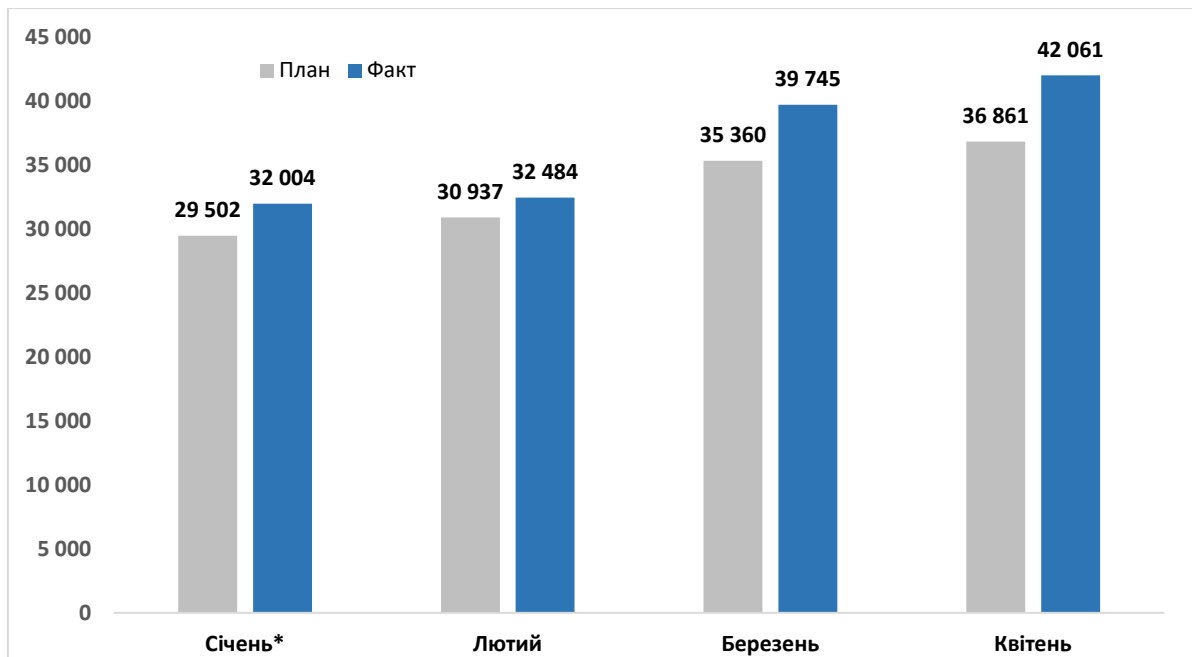

Рис. 1. Заплановані та фактичні доходи ПФУ за січень-квітень 2019 року, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі відповіді на письмовий запит⁵.

* Доходи з урахуванням залишку власних коштів на початок року.

Загалом за перші чотири місяці 2019 року фактичні доходи перевищили заплановані на 13,6 млрд грн. Перевищення доходів пов'язане з понадплановими надходженнями коштів спеціального фонду Державного бюджету України (митні платежі, отримані при митному оформленні для вільного обігу транспортних засобів, що були ввезені на митну територію України та поміщені в митні режими транзиту або тимчасового ввезення у період з 01.01.2015 року до дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів»).

Розподіл фактичних надходжень ПФУ на власні і доходи з Державного бюджету України зображено на рис. 2.

⁵ Пенсійний фонд України. Відповідь на запит на отримання доступу до публічної інформації від 11.05.2019 року №14335/03-11.

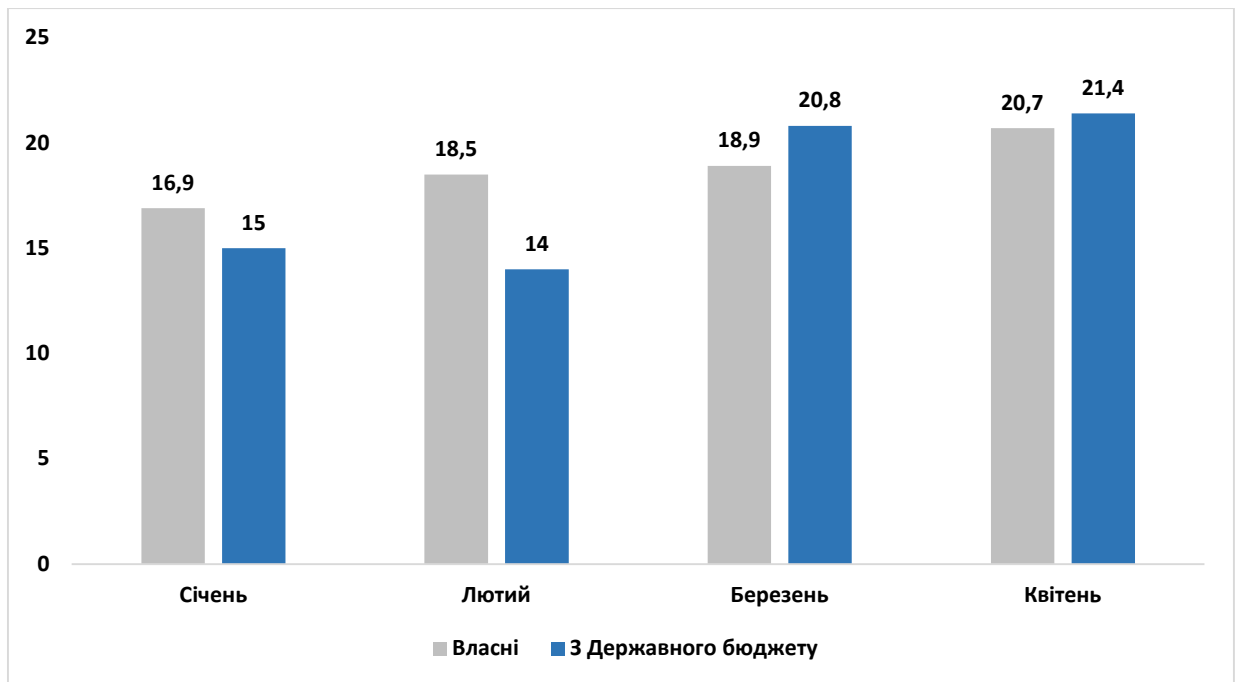

Рис. 2. Розподіл доходів ПФУ за джерелами, січень-квітень 2019 року, млрд грн

Джерело: сформовано авторами на основі звітів ПФУ⁶.

Відмітимо, що 100% надходжень з Державного бюджету України за січень-квітень 2019 року були направлені на фінансування пенсійних виплат.

1.3 Планові та фактичні надходження ЄСВ у 2019 році

Державною фіскальною службою України на 2019 рік заплановано прогнозні показники надходження ЄСВ розміром 264,9 млрд грн⁷.

Більш детально індикативні показники надходження ЄСВ помісячно згідно з даними Державної фіскальної служби України зображено на рис. 3.

⁶ Пенсійний фонд України. Огляд основних підсумків роботи. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://www.pfu.gov.ua/category/informatsiya/byudzhhet/analytika/oglyad-osnovnyh-pidsumkiv-roboty/>.

⁷ Державна фіскальна служба України. Відповідь на запит на отримання доступу до публічної інформації від 15.05.2019 року №ЗПІ/99-99-13-02-01-14.

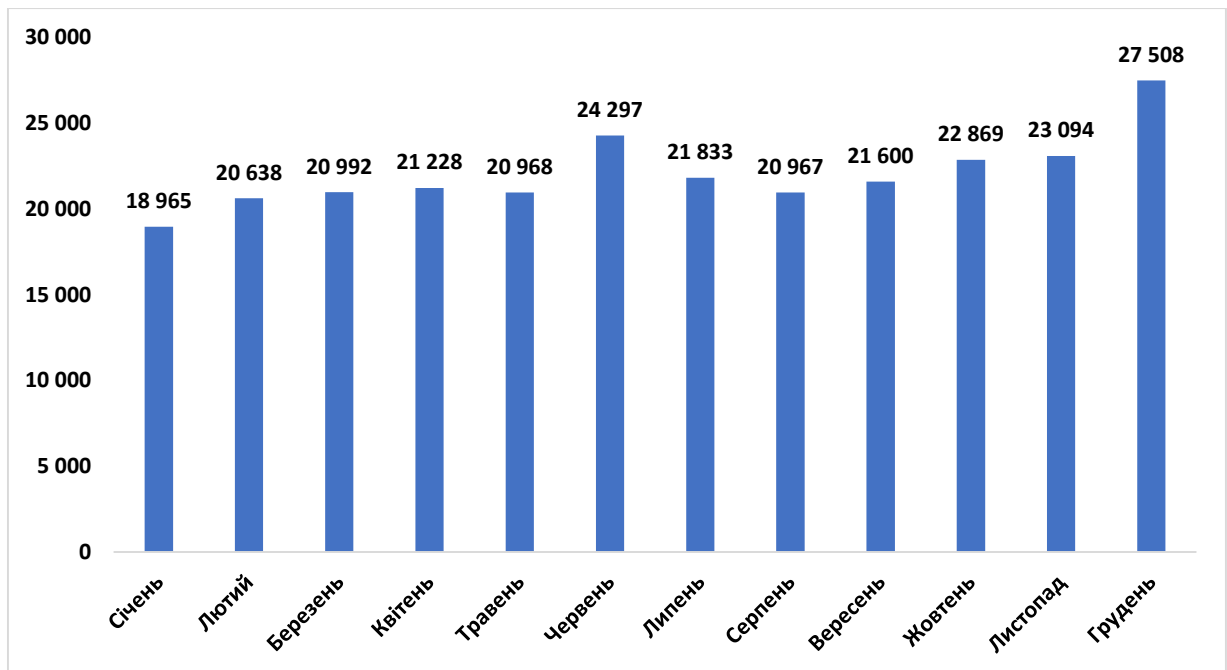

Рис. 3. Індикатив надходження ЄСВ у 2019 році, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі відповіді на письмовий запит⁸.

Протягом січня-квітня 2019 року фактичні надходження ЄСВ до бюджету перевищили індикативні показники. Тенденція перевищення спостерігається в кожному місяці. Окремо відмітимо, що надходження ЄСВ у розрізі областей також демонструють перевищення фактичних показників над індикативними по всіх областях.

Зазначимо, що в 2018 році протягом січня-квітня також спостерігалось перевищення фактичних надходжень над індикативними, а невиконання індикативу в 2018 році почалося з липня. Більш детально порівняння фактичних та індикативних показників надходження ЄСВ у січні-квітні 2019 року показано на рис. 4.

⁸ Державна фіскальна служба України. Відповідь на запит на отримання доступу до публічної інформації від 15.05.2019 року №ЗП/99-99-13-02-01-14.

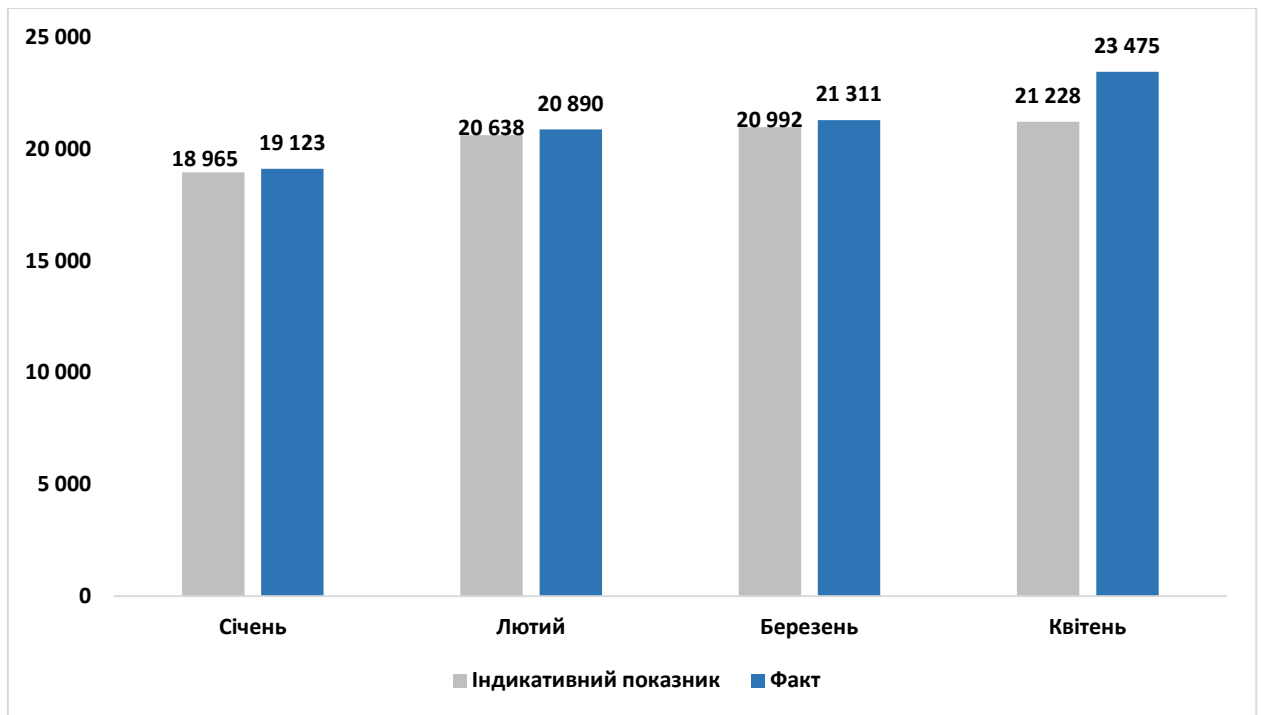

Рис. 4. Планові та фактичні надходження ЄСВ у січні-квітні 2019 року, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі відповіді на письмовий запит⁹.

Відповідно, за перші чотири місяці фактичні показники надходження ЄСВ перевищують заплановані на 2,9 млрд грн.

⁹ Державна фіскальна служба України. Відповідь на запит на отримання доступу до публічної інформації від 15.05.2019 року №ЗПІ/99-99-13-02-01-14.

2. ВИДАТКИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В 2019 РОЦІ

Згідно з Постановою КМУ «Про внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України» від 20.02.2019 року №137¹⁰ у 2019 році в бюджеті ПФУ заплановано видатки розміром 408 314,4 млн грн.

Помісячний розпис запланованих видатків ПФУ показано в таблиці 2.

Таблиця 2

Планові показники видатків ПФУ на 2019 рік

Місяць	Видатки (план), млн грн
Січень	31 761,7
Лютий	32 139,0
Березень	36 205,5
Квітень	36 158,7
Травень	34 677,6
Червень	32 134,8
Липень	32 597,0
Серпень	32 577,1
Вересень	35 009,0
Жовтень	35 009,2
Листопад	35 005,4
Грудень	35 039,4
Всього видатків за 2019 рік	408 314,4

Зазначимо, що фактичні видатки ПФУ за січень-квітень 2019 року перевищили заплановані. Більш детально порівняння фактичних та запланованих видатків ПФУ показано на рис. 5.

¹⁰ Постанова КМУ «Про внесення змін до бюджету Пенсійного фонду України на 2019 рік» від 20.02.2019 року №14. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-byudzhetu-pensijnogo-fondu-ukrayini-na-2019-rik>.

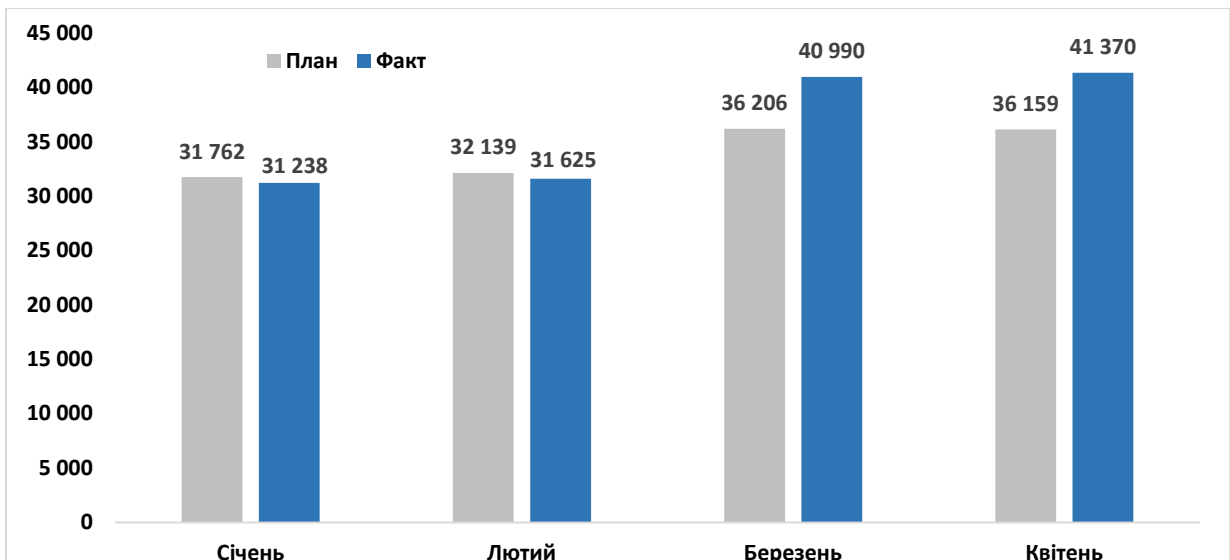

Рис. 5. Заплановані та фактичні видатки ПФУ за січень-квітень 2019 року, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі відповіді на письмовий запит¹¹.

Загалом за перші чотири місяці 2019 року фактичні видатки перевищили заплановані на 8,9 млрд грн. Перевищення видатків пов'язане з урахуванням індексації пенсій та виплати одноразової доплати до пенсій у розмірах, визначених постановою КМУ «Питання проведення індексації пенсій у 2019 році» від 20.02.2019 року №124.

Розподіл фактичних видатків ПФУ на власні і за рахунок Державного бюджету України зображено на рис. 6.

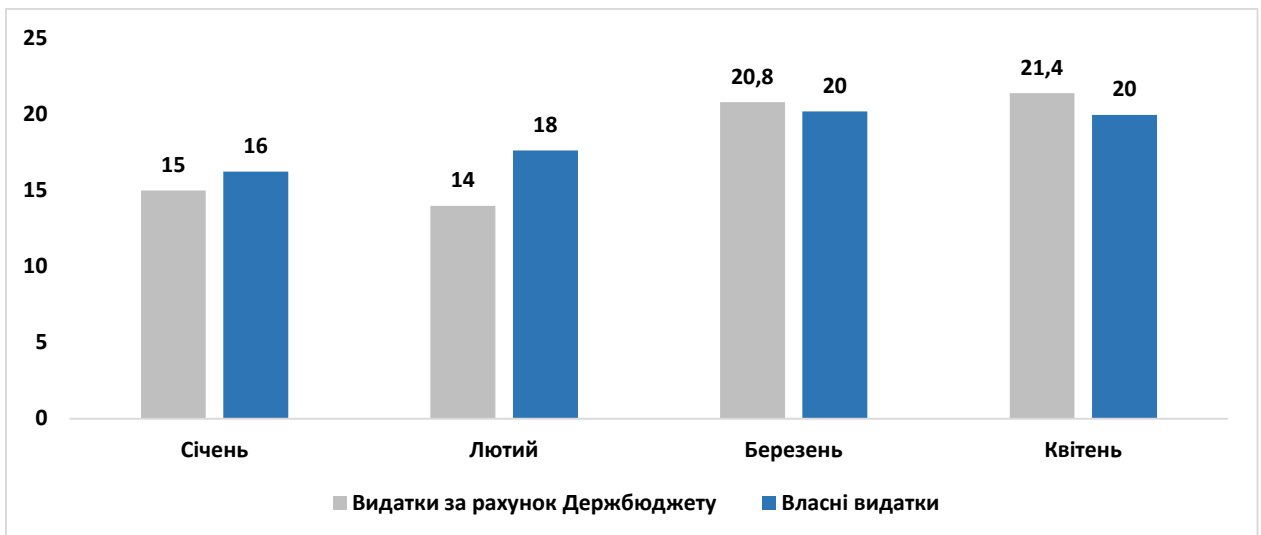

Рис. 5. Розподіл видатків ПФУ за джерелами, січень-квітень 2019 року, млрд грн

Джерело: сформовано авторами на основі звітів ПФУ¹².

¹¹ Пенсійний фонд України. Відповідь на запит на отримання доступу до публічної інформації від 11.05.2019 року №14335/03-11.

¹² Пенсійний фонд України. Огляд основних підсумків роботи. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://www.pfu.gov.ua/category/informatsiya/byudzheth/analityka/oglyad-osnovnyh-pidsumkiv-roboty/>.

3. ДЕФІЦИТ БЮДЖЕТУ ПФУ І ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗИК З ЄДИНОГО КАЗНАЧЕЙСЬКОГО РАХУНКУ ПРОТЯГОМ СІЧНЯ-КВІТНЯ 2019 РОКУ

Протягом січня-квітня 2019 року ПФУ не вистачало доходів для повного покриття всіх видатків. Тому ПФУ залучав кошти з Єдиного казначейського рахунку (далі – ЄКР). Додатково зазначимо, що на початку року ПФУ повертав позики, залучені з ЄКР ще у 2018 році.

За січень-квітень 2019 року ПФУ залучив з ЄКР додаткових коштів на суму 32 млрд грн, а повернув 28 млрд грн. Таким чином, на 01.05.2019 року ПФУ не повернув на ЄКР близько 4 млрд грн. Найбільша частка неповернутих коштів припадає на січень 2019 року. Детальніше на рис. 6.

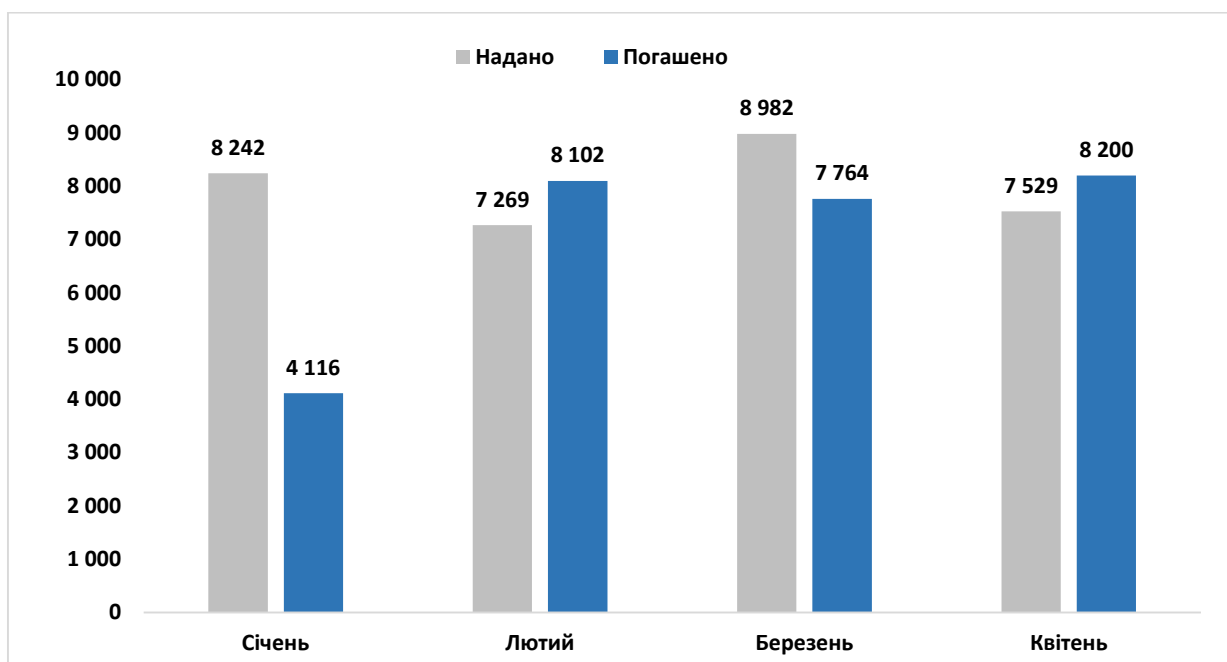

Рис. 6. Надані та погашені позики, отримані ПФУ з ЄКР у січні-квітні 2019 року, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі звітів Державної казначейської служби України¹³.

¹³ Державна казначейська служба України. Позики, надані з ЄКР Пенсійному фонду України. Отримано 13 травня 2019 року з: <https://www.treasury.gov.ua/ua/kaznachejstvo-informuye/poziki-nadani-z-yeqr/pensijnomu-fondu-ukrayini>.

вул. Лютеранська, 28а, офіс 1
тел. +38 044 290 47 37
01024, Київ, Україна
info@feao.org.ua
www.feao.org.ua
www.facebook.com/feao.vru/

© Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2019
Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук
тексту необхідно отримати напряму від власників прав.